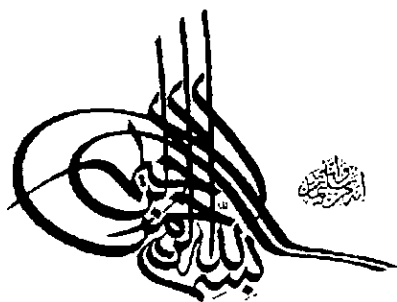




ناهنجاری‌های متابولیکی در حیوانات اهلی

گردآوری و تدوین

علی اصغر صادقی

دانشیار دانشگاه آزاد اسلامی
واحد علوم و تحقیقات تهران

پروین شورنگ

استادیار پژوهشگاه علوم و فنون هسته‌ای
سازمان انرژی اتمی

عزیز الله قطب

دانشجوی دوره دکتری تخصصی علوم دامی
واحد علوم و تحقیقات تهران

سرشناسه: شورنگ، پروین، ۱۳۵۵-

عنوان و پدیدآور: ناهنجاری‌های متابولیکی در حیوانات اهلی / تألیف، پروین شورنگ، علی اصغر صادقی، عزیزالله قطب.
مشخصات نشر: تهران: دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، ۱۳۹۱.

مشخصات ظاهری: ۳۴۵ ص.: مصور، نمودار.

شابک: 978-964-10-1148-4

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

موضوع: متابولیسم - اختلالات در حیوانات

موضوع: دام‌ها - آسیب‌شناسی

موضوع: حیوانات اهلی - بیماری‌ها

شناسه افزوده: صادقی، علی اصغر، ۱۳۵۴-

شناسه افزوده: قطب، عزیزالله، ۱۳۵۰

شناسه افزوده: دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات تهران

رده‌بندی کنگره: ۶۳۹.۱۲/م۲: ۶۱۰.۹۱

رده‌بندی دیویی: ۶۳۷/۰۸۹۶۳۹

شماره کتابشناسی ملی: ۲۹۰۷۶۱۷

گردآوری و تدوین: پروین شورنگ، علی اصغر صادقی، عزیزالله قطب

ناشر: دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات تهران

چاپ اول: زمستان ۹۱

قیمت: ۱۴۰/۰۰۰ ریال

شمارگان: ۳۰۰۰ نسخه

ISBN 978-964-10-1148-4

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۰-۱۱۴۸-۴

مرکز پخش: تهران، میدان پونک، انتهای بزرگراه اشرفی اصفهانی، به سمت خصارک، دانشگاه آزاد

اسلامی واحد علوم و تحقیقات، ساختمان علوم انسانی

تلفن: ۴۴۸۶۵۱۱۱ - ۰۲۱

به نام آنکه جان را فکرت آموخت

سپاس خداوند یکتا را که با اعطای قلم و نزول کتاب، بندگان را به خواندن و نوشتن امر فرمود و به ما نیز این توفیق را عطا کرد تا بتوانیم با تدوین و گردآوری کتاب "ناهنجاری‌های متابولیسمی در حیوانات اهلی" بخشی از وظیفه خود را تحقق بخشیده، دین خود را به جامعه علمی ادا کنیم. ناهنجاری‌های متابولیسمی بر اثر زیاد شدن یا کم شدن بیش از حد یک متابولیت در بدن انسان و همه حیوانات اتفاق می‌افتد. مصرف بیش از حد یا کمتر از حد یک ماده خوراکی یا مغذی، زیاد بودن تولید دام‌های اصلاح شده، تغییر در نظام هورمونی و عوامل مختلف تغذیه‌ای، فیزیولوژیکی و ژنتیکی سبب ایجاد ناهنجاری در متابولیسم مواد مغذی در بدن می‌شوند. این موضوع هر ساله ضررهای زیادی به بخش صنعت دام و طیور کشور وارد می‌کند که از دلایل آن آشنا نبودن دامداران و کارشناسان این بخش با عوامل موثر و شیوه پیشگیری از ناهنجاری‌های متابولیسمی است. یکی از مشکلات دانشجویان کارشناسی و بویژه کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی عدم وجود کتاب در این زمینه است که تمام ناهنجاری‌های متابولیسمی در همه حیوانات پرورشی را شامل باشد. امید است تدوین و گردآوری کتاب حاضر (که راهنمای جامع ناهنجاری‌های متابولیسمی در همه حیوانات پرورشی است) بتواند کمبود منبع علمی و کاربردی در این زمینه را برطرف کند. مطالب مندرج در این کتاب در دو بخش اصلی است و دربرگیرنده سرفصل‌های مربوط به درس‌های تغذیه ۲ و ۳ دوره کارشناسی علوم دامی و تغذیه تکمیلی دوره کارشناسی ارشد علوم دامی و دامپزشکی است. بخش اول این کتاب به ناهنجاری‌های متابولیسمی در نشخوارکنندگان و بخش دوم به ناهنجاری‌های متابولیسمی در طیور پرداخته است. بدون شک ارتقاء سطح مطالب و ویرایش ادبی کتاب حاضر با ارسال نظرات ارزنده کاربران میسر خواهد بود، لذا از همکاران عزیز خواهشمند است نظرات، انتقادات و پیشنهادات خود را به پست الکترونیکی a.sadeghi@srbiau.ac.ir ارسال نمایند.

گردآورندگان

فهرست مطالب

پیشگفتار ج

بخش اول - فصل اول ناهنجاری های متابولیکی در نشخوارکنندگان

عوامل مؤثر در ایجاد ناهنجاری های متابولیکی ۱

بخش اول - فصل دوم

اسیدوز

انواع اسیدوز شکمبه ای ۷
مدیریت تغذیه ای جهت پیشگیری از اسیدوز شکمبه ای تحت حاد ۱۶
افزودنی های خوراکی برای پیشگیری از اسیدوز تحت حاد شکمبه ای ۲۰
ابزارهای مدیریتی ۲۱
اثر اسیدوز بر تجزیه پروتئین ۲۳
ارتباط بین اسیدوزیس و مواد آلی قابل تخمیر ۲۴
بررسی های بالینی و تشخیص ۲۶
تأثیر اسیدوز شکمبه بر سلامتی انسان ۲۷

بخش اول - فصل سوم

کتوز

کتوز تحت بالینی ۳۲
کتوز بالینی ۳۲
کتوز نوع اول ۳۳
کتوز نوع دوم ۳۵
کتوز نوع سوم ۳۶
پاتوفیزیولوژی و سبب شناسی ۳۶

۳۹	 علائم حیوان مبتلا به کتوز
۴۰	 درمان ناهنجاری
۵۲	 راه های پیشگیری از کتوز

بخش اول - فصل چهارم

تب شیر

۵۳	 بررسی اقتصادی تب شیر
۵۴	 همه گیر شناسی
۵۹	 پیشگیری

بخش اول - فصل پنجم

جابه جایی شیردان

۶۳	 علت ایجاد ناهنجاری
۶۴	 نقش عوامل تغذیه ای
۶۵	 تغییرات داخل حفره شکمی در هنگام آبستنی و پس از زایمان
۶۷	 تشخیص
۶۸	 درمان
۷۱	 پیشگیری

بخش اول - فصل ششم

نفخ

۷۴	 شیوع و ضرر اقتصادی
۷۴	 نفخ کفی
۷۶	 نفخ آزاد
۷۷	 علائم کلینیکی
۷۷	 آسیب شناسی بافتی
۷۸	 درمان و پیشگیری

بخش اول - فصل هفتم

لنگش

۸۷	عوامل لنگش
۸۷	عوامل تغذیه‌ای
۹۶	تنش گرمایی
۹۷	ارگوتسم
۹۷	اثر نحوه توزیع خوراک و مدیریت آخور بر لنگش
۹۸	مدیریت آخور
۹۹	پوشش کف بستر و لنگش
۱۰۰	سم‌چینی و مراقبت از سم
۱۰۱	ارتباط لنگش و شاخص‌های تولید مثلی در گاو شیری
۱۰۲	سیستم نمره‌دهی حرکتی
۱۰۳	اقتصاد لنگش

بخش اول - فصل هشتم

کبد چرب

۱۰۸	طبقه‌بندی کبد چرب
۱۰۹	آسیب‌های وارده به کبد چرب
۱۱۱	سبب‌شناسی کبد چرب
۱۱۳	درمان کبد چرب
۱۱۴	پیشگیری از کبد چرب
۱۱۴	استراتژی تغذیه‌ای
۱۱۸	افزایش تولید و ترشح لیپوپروتئین‌های با چگالی بسیار کم در کبد
۱۱۸	استراتژی‌های مدیریتی

بخش اول - فصل نهم

مسمومیت آبستنی

۱۲۲	عوامل خطر برای مسمومیت آبستنی
۱۲۳	علائم کلینیکی ناهنجاری
۱۲۴	درمان
۱۲۵	پیشگیری

بخش اول - فصل دهم

جفت ماندگی

۱۲۸	رها شدن جفت
۱۳۲	دلایل ایجاد جفت ماندگی و عوامل مؤثر در بروز ناهنجاری
۱۳۷	درمان جفت ماندگی
۱۴۰	پیشگیری از جفت ماندگی
۱۴۱	نتایج اقتصادی جفت ماندگی

بخش اول - فصل یازدهم

کزاز مرتعی

۱۴۳	هموستاز منیزیم
۱۴۸	عوامل خطر مرتعی
۱۴۸	مدیریت حیوان و عوامل خطر
۱۴۹	علائم کلینیکی کزاز
۱۴۹	کزاز مرتعی حاد
۱۵۰	کزاز مرتعی تحت حاد
۱۵۰	کزاز مرتعی مزمن
۱۵۱	تشخیص کزاز مرتعی
۱۵۱	هیپومنیزیمی در گوسفند
۱۵۲	درمان

۱۵۳	پیشگیری
۱۵۴	مشکلات در رابطه با خوشخوراکی جیره‌های حاوی نمک‌های منیزیمی

بخش اول - فصل دوازدهم

بیماری ماهیچه سفید

۱۵۸	پراکنندگی سلیوم در بدن نشخوارکنندگان
۱۵۸	فرم‌های سلیوم در خون و بافت‌های بدن
۱۶۱	ایدمیولوژی
۱۶۱	علت‌شناسی
۱۶۲	علامت‌های کلینیکی
۱۶۷	کمبود سلیوم و توانایی تولیدمثلی
۱۶۸	سلیوم و کم‌خونی
۱۶۹	تشخیص
۱۶۹	تشخیص تفریقی
۱۷۰	درمان
۱۷۰	پیشگیری

بخش اول - فصل سیزدهم

تورم ضربه‌ای نگاری

۱۷۵	علامت‌های کلینیکی
۱۷۷	یافته‌های پس از کالبد گشایی
۱۷۹	تشخیص
۱۸۰	درمان
۱۸۱	پیشگیری

بخش اول - فصل چهاردهم

مسمومیت نیتراتی

۱۸۴		علائم کلی مسمومیت نیتراتی
۱۸۶		تشخیص افتراقی
۱۸۷		نیترات در گیاه
۱۸۹		نیترات و محیط شکمبه
۱۹۰		پیشگیری
۱۹۱		درمان

بخش اول - فصل پانزدهم

پولیو آنسفالومالاشیا

۱۹۴		تاریخچه پولیو آنسفالومالاشیا
۱۹۴		دلایل بروز پولیو آنسفالو مالاشیا
۱۹۷		ارتباط پولیو آنسفالومالاشیا و گوگرد
۱۹۹		مکانیسم مسمومیت زایی H_2S
۲۰۱		تولید پاتولوژیک H_2S در شکمبه
۲۰۴		علائم کلینیکی
۲۰۷		تشخیص تفریقی
۲۰۸		درمان
۲۰۸		پیشگیری

بخش دوم - فصل اول

ناهنجاری های متابولیکی در طیور

۲۱۱		ناهنجاری های متابولیکی در طیور
-----	-------	--------------------------------

بخش دوم - فصل دوم

آسیت

عوامل مؤثر در بروز آسیت	۲۳۱
علت شناسی ناهنجاری	۲۳۴
پیشگیری	۲۳۵

بخش دوم - فصل سوم

سندروم مرگ ناگهانی (سکته طیور)

عوامل مؤثر در وقوع سکته	۲۳۱
علائم کالبدگشایی	۲۳۴
تشخیص	۲۳۵
پیشگیری و درمان	۲۳۵
سندرم مرگ ناگهانی در گونه‌های دیگر پرندگان	۲۳۶

بخش دوم - فصل چهارم

مرگ ناگهانی (مرگ میخکوبی)

عوامل مؤثر در وقوع ناهنجاری مرگ میخکوبی	۲۴۱
---	-----

بخش دوم - فصل پنجم

سندرم کبد چرب هموراژیک

علائم بیماری	۲۴۸
تشخیص بیماری	۲۴۸
درجات خونریزی کبد	۲۴۹
عوامل مؤثر بر وقوع سندرم کبد چرب	۲۵۱
درمان و پیشگیری از ناهنجاری	۲۵۲

بخش دوم- فصل ششم

سندرم کبد و کلیه چرب

۲۵۵	 علانم بیماری
۲۵۶	 سبب شناسی بیماری

بخش دوم- فصل هفتم

سندروم کبد زرد در شترمرغ

۲۶۵	 پیشگیری و درمان
-----	-----------------------

بخش دوم- فصل هشتم

سندروم زودگذر در شترمرغ

۲۶۹	 درمان و پیشگیری
-----	-----------------------

بخش دوم- فصل نهم

ناهنجاری پرخوری در شترمرغ

۲۷۱	 عوامل مؤثر در بروز ناهنجاری
۲۷۷	 آسیب های ناشی از پرخوری بر محصول پوست و چرم
۲۷۷	 پیشگیری و درمان

بخش دوم- فصل دهم

ناهنجاری های اسکلتی شترمرغ

۲۸۳	 چرخش استخوان درشت نی
۲۸۹	 درمان و پیشگیری
۲۹۰	 چرخش در پنجه و انگشتان پا
۲۹۳	 پای گشاد

بخش دوم - فصل یازدهم

دیس کندرو پلازی درشت نی

۲۹۹	 علائم ناهنجاری
۳۰۱	 مشکل حرکتی جوجه ها و اسکور گیت
۳۰۴	 پیشگیری
۳۰۵	 درمان

بخش دوم - فصل دوازدهم

سندرم خستگی مرغان در قفس

۳۰۷	 سندرم خستگی مرغان در قفس
-----	--------------------------------

بخش دوم - فصل سیزدهم

فرسایش و جراحت سنگدان

۳۲۱	 علائم کالبدگشایی سندرم
۳۲۴	 درمان و پیشگیری

بخش دوم - فصل چهاردهم

نقرس

۳۲۶	 نقرس مفصلی
۳۲۸	 نقرس احشایی
۳۳۰	 دلایل نقرس
۳۳۲	 علائم کلینیکی و جراحات بیماری نقرس
۳۳۲	 تشخیص
۳۳۳	 درمان
۳۳۴	 پیشگیری
۳۳۵	 اهمیت اقتصادی نقرس احشایی
۳۳۷	 منابع مورد استفاده